

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

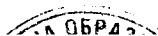
ЗАПОВЕД
№ *2004-1811-17.123* 2017 г.

На основание чл. 10, ал. 1 и ал. 3, т. 5 от Закона за професионалното образование и обучение, § 74 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение (обн. ДВ, бр. 59 от 29.07.2016 г.), при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс за осигуряване на документация за придобиване на професионална квалификация в системата на професионалното образование и обучение и във връзка с разработване на типови учебни планове за професионално обучение на ученици и на учебни планове за професионално обучение на лица, навършили 16 години

УТВЪРЖДАВАМ

Рамкови програми Д за начално професионално обучение с придобиване на квалификация по част от професия съгласно приложението.

Рамковите програми Д се прилагат за учениците, които постъпват за професионално обучение в VIII клас през учебната 2017-2018 година, учебната 2018-2019 година, учебната 2019-2020 година и учебната 2020-2021 година, а за лица, навършили 16 години, когато са приети за обучение след утвърждаването и публикуването на програмите на интернет страницата на Министерството.

Р. Б. България

ПРОФ. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

Министър на образованието и науката

/п/

/п/

/

РАМКОВИ ПРОГРАМИ Д
ЗА НАЧАЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ
С ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ЧАСТ ОТ ПРОФЕСИЯ

Утвърдени със Заповед № РД09-1811/17.03.2017 г.

Раздел първи

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ

Рамкови програми Д за начално професионално обучение с придобиване на квалификация по част от професия са разработени на основание чл. 13б, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 3, т. 5, чл. 11, т. 5, чл. 12, т. 4 от Закона за професионалното образование и обучение.

2. ЦЕЛ НА РАМКОВИТЕ ПРОГРАМИ

Целта на рамковите програми Д е да регламентират придобиването на професионална квалификация по част от професия за ученици и лица, навършили 16 години, в съответствие със:

- Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО);
- Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО);
- Държавния образователен стандарт (ДОС) за учебния план;
- Национална квалификационна рамка (НКР).

3. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА РАМКОВИТЕ ПРОГРАМИ

Рамковите програми Д определят възрастта и входящото образователно равнище на кандидатите, както и съдържанието и продължителността на професионалното обучение.

Рамковите програми Д за ученици са конкретизирани в зависимост от формите на обучение и спецификата на професионалното обучение и съдържат общия брой часове за придобиване на видовете професионална подготовка.

Учебните планове за професионално обучение по част от професията се разработват въз основа на типовите учебни планове и учебни програми по специалност от професията за конкретната форма на обучение в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професия за постигане на една или няколко единици резултати от ученето (ЕРУ) и/или резултати от ученето (РУ), свързани с извършване на конкретна професионална дейност.

Раздел втори

РАМКОВИ ПРОГРАМИ Д ЗА УЧЕНИЦИ

1. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ, ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО

1.1. Изискване за минимална възраст

Минималната възраст на кандидата в годината на кандидатстването е 13 г.

1.2. Изисквания за входящо минимално образователно равнище, форми на обучение и продължителност на обучението

Варианти на рамкови програми		Входящо минимално образователно равнище	Форми на обучение	Продължителност на обучението
Д1	За начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия	Определено в типовия учебен план по специалност от професията за съответната степен	Определена в типовия учебен план по специалност от професията	До една година
Д2	За начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия за ученици в училищата в местата за лишаване от свобода.	Завършен начален етап на основното образование или успешно завършен курс за ограмотяване, организиран от училища в системата на предучилищното и училищното образование по реда на Закона за насърчаване на заетостта или на ЗПУО или валидирани компетентности за начален етап на основно образование по чл. 167, ал. 1, т. 4 от ЗПУО	Определена в учебния план по специалност от професията за първа степен на професионална квалификация	От една до три години

2. СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ЧАСТ ОТ ПРОФЕСИЯТА ЗА УЧЕНИЦИ

2.1. Общи положения

2.1.1. Учебният план разпределя учебното време за изучаване на учебните предмети или модули за придобиване на професионална подготовка;

2.1.2. Учебният план за обучение по част от професията се разработват въз основа на типовия учебен план и учебните програми по специалност от професия и съответния вариант на рамковите програми Д в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професия за придобиване на квалификация част от професията и се утвърждава от директора на институцията за професионално обучение.

2.2. Съдържание на учебните планове по част от професия:

- Код и наименование на професионалното направление;

- Код и наименование на професията;
- Код и наименование на специалността;
- Степен на професионална квалификация;
- Ниво по национална квалификационна рамка;
- ЕРУ и/или РУ, по които ще се провежда обучението;
- Форма на обучение;
- Входящо минимално образователно и квалификационно равнище;
- Продължителност на обучение;
- Организационна форма на обучение;
- Учебни часове, разпределени по учебни предмети или модули от професионална подготовка;
- Избираеми учебни часове за разширена професионална подготовка;
- Начин на завършване и удостоверяване на професионалното обучение;
- Пояснителни бележки (специфични характеристики на организацията на обучението, възможностите за продължаващо професионалното обучение и/или придобиване на професионално образование).

2.3. Структура на учебния план за придобиване на квалификация по част от професия

Раздел А - задължителни учебни часове

I. Теоретично обучение

II. Практическо обучение

- Учебна практика
- Производствена практика

Раздел Б – избираеми учебни часове

III. Разширена професионална подготовка

2.4. Учебен план за ученици със специални образователни потребности

Въз основа на типовия и училищния учебен план и учебните програми за учениците със специални образователни потребности се разработват индивидуални учебни планове по рамкови програми Д в зависимост от конкретните възможности на ученика за достигане на ЕРУ и/или РУ, които са включени в ДОС за придобиване на квалификация по съответната професия.

2.5. Учебен план за професионално обучение за лица, лишени от свобода

За учениците в училищата в местата за лишаване от свобода, в прогимназиалния етап на основното образование, може да се организира и професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия, включена в списъка по чл. 6 за придобиване на първа

степен на професионална квалификация. Професионалното обучение се осъществява в учебните часове, предвидени за изучаване на учебния предмет технологии и предприемачество в рамковия учебен план по чл. 12, ал. 2, т. 12 от Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план.

3. РАМКИ НА УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ ЗА ВАРИАНТИ НА РАМКОВИ ПРОГРАМИ Д

3.1. РАМКА НА УЧЕБЕН ПЛАН ЗА ВАРИАНТ Д1 - *за начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия*

№	Учебни предмети/модули за професионална подготовка	Брой учебни часове
Раздел А - задължителни учебни часове		
1.	Теоретично обучение	
2.	Практическо обучение:	
	Учебна практика	
	Производствена практика	
	Всичко за раздел А	Определени от обучаващата институция
Раздел Б – избираеми учебни часове		
	<i>Разширена професионална подготовка</i>	Определени от обучаващата институция
	Всичко за раздел А + раздел Б	Не повече от определените за разширена и/или допълнителната подготовка в рамковите и типовите учебни планове

3.2. РАМКА НА УЧЕБЕН ПЛАН ЗА ВАРИАНТ Д2 - *за начално професионално обучение в прогимназиалния етап на основното образование за придобиване на квалификация по част от професия за придобиване на първа степен на професионална квалификация - за ученици в училищата в местата за лишаване от свобода.*

№	Учебни предмети/модули за професионална подготовка	Брой учебни часове
Раздел А - задължителни учебни часове		
1.	Теоретично обучение	
2.	Практическо обучение:	
	Учебна практика	
	Производствена практика	
	Всичко за раздел А	Определени от обучаващата институция
Раздел Б – избираеми учебни часове		
	<i>Разширена професионална подготовка</i>	Определени от обучаващата институция
	Всичко за раздел А + раздел Б	Не повече от учебните часове, предвидени за изучаване на учебния предмет технологии и предприемачество, избираемите и факултативните часове в рамковия учебен план по чл. 12, ал. 2, т. 12 от Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план

4. СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ ИЛИ МОДУЛИ, ВКЛЮЧЕНИ В УЧЕБНИТЕ ПЛАНОВЕ

Учебните програми по учебните предмети или модули се разработват и утвърждават по реда на чл. 13д от ЗПОО

4.1. Структура на учебната програма по учебни предмети за придобиване на квалификация по част от професията

- Наименование на учебния предмет
- Код и наименование на професионалното направление
- Код и наименование на професията
- Код и наименование на специалността
- Общо представяне на учебната програма
- Цели на обучението по учебния предмет
- Учебно съдържание:
 - раздели и теми
 - препоръчителен брой на учебните часове
- Очаквани резултати от ученето – знания, умения и компетентности.

4.2. Структура на учебната програма по модули

- Наименование на модула
- Код и наименование на професионалното направление
- Код и наименование на професията
- Код и наименование на специалността
- Описание на модула
- Място на модула в учебния план и връзка с другите модули
- Единици резултати от ученето (ЕРУ) и резултати от ученето (РУ), определени в ДОС за придобиване на квалификация по професия
- Знания, умения и компетентности
- Препоръчителен брой на учебните часове
- Оценяване, критерии за оценяване и възможни средства за оценяване на ЕРУ и РУ
- Дидактически и методически препоръки

4.3. Съдържание на учебната програма за придобиване на квалификация по част от професията

Учебните програми за обучение по част от професията за училищното професионално обучение по учебните предмети или модулите от общата, отрасловата, специфичната и разширената професионална подготовка се разработват въз основа на държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии в съответствие с

броя учебни часове, определени в типовите учебни планове и учебни програми по специалност от професия и се утвърждават от директора на училището.

5. ЗАВЪРШВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ ПО ЧАСТ ОТ ПРОФЕСИЯТА НА УЧЕНИЦИ

5.1. Професионалното обучение по рамкови програми Д се завършва след успешно положен изпит за придобиване на квалификация по част от професията.

5.2. Професионалното обучение по рамкови програми Д се завършва след полагане на изпит за придобиване на професионална квалификация по част от професията – по теория и практика.

5.3. Изпитът за придобиване на професионална квалификация по част от професията се провежда в две части: част по теория на професията и част по практика на професията.

5.4. Организацията и провеждането на изпитите се определят с наредба на министъра на образованието и науката.

5.5. Изпитите за придобиване на професионална квалификация по част от професията се провеждат по изпитни програми, утвърдени от директора на училището.

5.6. Придобитата професионална квалификация по част от професията се удостоверява с Удостоверение за професионално обучение. Съдържанието на документа е определено в ДОС за информацията и документите.

5.7. Удостоверението за професионална квалификация по част от професията дава достъп до пазара на труда и достъп до включване в рамкови програми Е за продължаващо професионално обучение с придобиване на съответната степен на професионална квалификация.

Раздел трети

РАМКОВИ ПРОГРАМИ Д ЗА ЛИЦА, НАВЪРШИЛИ 16 ГОДИНИ

1. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ, ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО

1.1. Изискване за минимална възраст

Навършени 16 години към датата на кандидатстване за професионалното обучение.

1.2. Изисквания за входящо минимално образователно равнище, форми на обучение и продължителност на обучението

Варианти на рамкови програми		Входящо минимално образователно равнище	Форми на обучение	Продължителност на обучението
ДЗ	за начално професионално	завършен начален етап на основното	дневна, вечерна, задочна,	определя се с конкретната

	обучение, за придобиване на квалификация по част от професия с първа СПК на лица, навършили 16 г.	образование или успешно завършен курс за ограмотяване, организиран от училища в системата на предучилищното и училищното образование или валидирани компетентности за начален етап на основно образование по чл. 167, ал. 1, т. 4 от ЗПУО	дистанционна, самостоятелна, индивидуална	документация за професионално обучение
Д4	за начално професионално обучение, за придобиване на квалификация по част от професия с втора СПК на лица, навършили 16 г.	Завършен първи гимназиален етап на основание ЗПУО или X клас по реда на отменените Закон за народната просвета (ЗНП) и Закон за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план (ЗСОМУП)	дневна, вечерна, задочна, дистанционна, самостоятелна, индивидуална	определя се с конкретната документация за професионално обучение
Д5	за начално професионално обучение, за придобиване на квалификация по част от професия с трета СПК на лица, навършили 16 г.	придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити за завършване на средно образование или завършено средно образование	дневна, вечерна, задочна, дистанционна, самостоятелна, индивидуална	определя се с конкретната документация за професионално обучение
Д6	за начално професионално обучение на квалификация по част от професия с първа СПК на лица, навършили 16 г.	Завършен първи гимназиален етап на основание ЗПУО или X клас по реда на отменените ЗНП и ЗСОМУП	обучение чрез работа (дуална система на обучение)	определя се с конкретната документация за професионално обучение
Д7	за начално професионално обучение на квалификация по част от професия с втора СПК на лица, навършили 16 г.	придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити за завършване на средно образование или завършено средно	обучение чрез работа (дуална система на обучение)	определя се с конкретната документация за професионално обучение

		образование		
Д8	за начално професионално обучение на квалификация по част от професия с трета СПК на лица, навършили 16 г.	придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити за завършване на средно образование или завършено средно образование	обучение чрез работа (дуална система на обучение)	определя се с конкретната документация за професионално обучение

Формите на обучение, учебното време и броят на обучаемите се определят от обучаващата институция. Те могат да се съгласуват със заявителя на професионалното обучение.

- **Дневната форма**

на обучение е присъствена и включва учебни занятия, изпити по учебни предмети/модули съгласно учебния план и се организира след 7 ч. и завършва до 19 ч. за не повече от 8 учебни часа на ден и за не повече от шест дни в седмицата.

- **Вечерната форма**

на обучение е присъствена и включва учебни занятия, изпити по учебни предмети/модули съгласно учебния план и се организира след 17 ч. за не повече от 6 учебни часа и за не повече от шест дни в седмицата.

- **Задочната форма**

на обучение включва учебни занятия, самостоятелна подготовка и изпити по учебни предмети или модули съгласно учебния план. Учебните занятия и изпитите се организират в сесии. Учебните занятия включват обзор на учебното съдържание по съответния учебен предмет или модул и насоки за самостоятелна подготовка за изпитите. Условиата и редът за организиране и провеждане на изпитите се определят със заповед на директора на обучаващата институция.

- **Индивидуалната форма**

на обучение се организира за отделен обучаем и включва учебни занятия, както и изпити или текущи проверки по учебни предмети или модули. Условиата и редът за организиране и провеждане на изпитите се определят със заповед на директора на обучаващата институция.

- **Самостоятелната форма**

е неприсъствена форма на обучение, при която обучаемите се подготвят самостоятелно и се явяват на изпити по учебни предмети или модули съгласно учебния план за дневна форма на обучение. Условиата и редът за организиране и провеждане на изпитите се определят със заповед на директора на обучаващата институция.

- **Дистанционната форма**

на обучение се осъществява чрез средствата на съвременните информационни и комуникационни технологии и включва дистанционни учебни часове, присъствени часове за практическо обучение, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и присъствени изпити за определяне на оценките по учебните предмети от учебния план. Дистанционна форма на обучение може да се организира в групи за обучаемите или за отделен обучаем от обучаваща институция, която разполага с необходимите технически и технологични условия. За обучението в дистанционна форма обучаемият самостоятелно си осигурява необходимите технически и технологични средства.

- **Обучението чрез работа (дуална система на обучение)**

се организира от обучаващата институция въз основа на партньорство с един или няколко работодатели и включва: практическо обучение в реална работна среда и обучение в институция в системата на професионалното образование и обучение с изключение на центровете за информация и професионално ориентиране. Графикът за разпределение на учебното време се разработва съвместно и се утвърждава от работодателя/ите и директора или ръководителя на обучаващата институция. Условиата и редът за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение) се определят с наредба на министъра на образованието и науката.

2. СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

2.1. Общи положения

2.1.1. Учебният план се разработва в съответствие с определен вариант на рамкови програми Д и ДОС за придобиване на квалификации по професии за постигане на една или няколко единици резултати от ученето (ЕРУ) и/или резултати от ученето (РУ), свързани с извършване на конкретна професионална дейност.

2.1.2. Учебният план за професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професията се разработва от обучаващата институция самостоятелно или съвместно със заявителя на професионалното обучение и се утвърждава от директора на обучаващата институция.

2.2. Съдържание на учебния план

2.2.1. Титулна страница

- Код и наименование на професионалното направление;
- Код и наименование на професията;
- Код и наименование на специалността;
- Степен на професионална квалификация;

- Ниво по национална квалификационна рамка;
- Форма на обучение;
- Входящо минимално образователно и квалификационно равнище;
- Продължителност на обучение;
- Организационна форма на обучение;

2.2.2. Разпределение на учебното време по видове професионална подготовка за изучаване на учебни предмети или модули по учебни часове;

2.2.3. Начин на завършване и удостоверяване на професионалното обучение;

2.2.4. Пояснителни бележки (описание на организацията на обучението в съответната обучаваща институция, специфични методи на обучение, методи на проверка и оценка и друга необходима информация).

2.3. Структура на учебния план

Раздел А. Задължителни учебни часове

Теоретично обучение

Раздел А1. Обща професионална подготовка

Раздел А2. Отраслова професионална подготовка

Раздел А3. Специфична професионална подготовка

Практическо обучение

Раздел А2. Отраслова професионална подготовка

Раздел А3. Специфична професионална подготовка

Раздел Б. Избираеми учебни часове

Разширена професионална подготовка

2.4. Учебен план за лица с увреждания

За лица с увреждания, навършили 16 години, въз основа на варианти на учебни планове по рамковите програми Д и на ДОС за придобиване на квалификация по професии може да се разработват индивидуални учебни планове в зависимост от конкретните възможности на лицето за достигане на ЕРУ и РУ. Индивидуалните учебни планове се утвърждават от директора на обучаващата институция.

2.5. Учебен план за лица, лишени от свобода

За лишените от свобода на възраст над 16 години, които нямат статут на ученици, може да се организира професионално обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация.

3. РАМКИ НА УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ ЗА ВАРИАНТИ НА РАМКОВИ ПРОГРАМИ Д

3.1. РАМКА НА УЧЕБЕН ПЛАН ЗА ВАРИАНТИ Д3, Д4 и Д5 - за начално професионално обучение с придобиване на квалификация по част от професия

№	Учебни предмети/модули за професионална подготовка	Всичко учебни часове
Раздел А - задължителни учебни часове		
I.	Обща професионална подготовка	
	Теория	
II.	Отраслова професионална подготовка	
1.	Теория	
2.	Практика:	
2.1.	Учебна практика	
III.	Специфична професионална подготовка	
1.	Теория	
2.	Практика:	
2.1.	Учебна практика	
2.2.	Производствена практика	
	Всичко за раздел А	По преценка на обучаващата институция или заявителя на обучението
Раздел Б – избираеми учебни часове		
IV.	Разширена професионална подготовка	По преценка на обучаващата институция или заявителя на обучението
	Всичко раздел А + раздел Б	По преценка на обучаващата институция или заявителя на обучението

Обяснителни бележки:

- Попълват се само тези части от учебния план, които са необходими за формирането на необходимите компетентности при провеждане на професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия.
- Общата професионална подготовка е съвкупност от компетентности в областта на здравословните и безопасни условия на труд, на икономиката и на предприемачеството, посочени в ДОС за придобиване на квалификация по професия със съответната степен на професионална подготовка.
- Учебните часове, предвидени за практическо обучение за придобиване на компетентности от отрасловата и/или специфичната професионална подготовка, са:
 - за начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия с **първа СПК** - не по-малко от 70 на сто от общия брой часове;
 - за начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия с **втора СПК** - не по-малко от 60 на сто от общия брой часове;
 - за начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия с **трета СПК** - не по-малко от 50 на сто от общия брой часове.

- За лица с увреждания, навършили 16 години, при необходимост се разработват индивидуални учебни планове в зависимост от конкретните възможности на лицето за достигане на единиците резултати от ученето, които са включени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по съответната професия.
- Учебният план за Рамкова програма Д – варианти Д3, Д4 и Д5, се прилага и за обучение на лица, лишени от свобода на възраст над 16 години, в училищата в местата за лишаване от свобода.

3.2. РАМКА НА УЧЕБЕН ПЛАН ЗА ВАРИАНТИ Д 6, Д 7 и Д 8 - за начално професионално обучение с придобиване на квалификация по част от професия в обучение чрез работа, (дуална система на обучение)

№	Учебни предмети/модули за професионална подготовка	Всичко учебни часове
Раздел А - задължителни учебни часове		
I.	Обща професионална подготовка	
1.	Теория	
II.	Отраслова професионална подготовка	
1.	Теория	
2.	Практика:	
2.1.	Учебна практика	
2.2.	Практическо обучение в реална работна среда	
III.	Специфична професионална подготовка	
1.	Теория	
2.	Практика:	
2.1.	Практическо обучение в реална работна среда	
	Всичко за раздел А:	По преценка на обучаващата институция или заявителя на обучението
Раздел Б – избираеми учебни часове		
IV.	Разширена професионална подготовка	По преценка на обучаващата институция или заявителя на обучението
	Всичко раздел А + раздел Б:	По преценка на обучаващата институция или заявителя на обучението

Обяснителни бележки:

- С учебни предмети или модули се попълват само онези видове професионална подготовка, които са необходими за формирането на необходимите компетентности при провеждане на професионално обучение, за придобиване на квалификация по част от професия.
- Общата професионална подготовка е съвкупност от компетентности в областта на здравословните и безопасни условия на труд, на икономиката и на предприемачеството, посочени в ДОС за придобиване на квалификация по професия със съответната степен на професионална подготовка.
- Учебните часове, предвидени за практическо обучение в реална работна среда, са:
 - за начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия с **първа СПК** - не по-малко от 70 на сто от общия брой часове;
 - за начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия с **втора СПК** - не по-малко от 60 на сто от общия брой часове;
 - за начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия с **трета СПК** - не по-малко от 50 на сто от общия брой часове;
- За лица с увреждания, навършили 16 години, при необходимост се разработват индивидуални учебни планове в зависимост от конкретните възможности на лицето за достигане на единиците резултати от ученето, които са включени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по съответната професия.

4. СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ

Учебните програми по учебните предмети или модули се разработват и утвърждават по реда на чл. 13д от ЗПОО

4.1. Учебните програми по учебни предмети или модули от общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка се разработват въз основа на ДОС за придобиване на квалификация по професии с първа СПК от обучаващата институция самостоятелно или съвместно със заявителя на професионалното обучение и се утвърждават от директора на обучаващата институция.

4.2. Всяка учебна програма съдържа:

- кратко представяне на учебната програма;
- очаквани резултати от ученето - знания, умения, компетентности;
- учебно съдържание (теми и брой часове);
- специфични методи и форми за оценяване на постиженията на обучаемите.

4.3. В учебната програма на учебни предмети или модули от разширената професионална подготовка се посочва и връзката на избираемите със задължителните учебни предмети/модули с цел надграждане и разширяване на компетентностите.

5. ЗАВЪРШВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ

5.1. Професионалното обучение по рамкови програми Д се завършва след полагане на изпит за придобиване на квалификация по част от професия – по теория и практика на професията.

5.2. Изпитът за придобиване на квалификация по част от професия се провежда в две части: част по теория на професията и част по практика на професията.

5.3. Изпитът за придобиване на квалификация по част от професия се провежда като писмен изпит по теория и индивидуално задание по практика, определени от обучаващата институция след съгласуване с представителите на работодателите и на работниците и служителите.

5.4. Организацията и провеждането на изпита се определя с наредба на министъра на образованието и науката.

5.5. За завършено професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия се издава Удостоверение за професионално обучение. Съдържанието на документа е определено в държавния образователен стандарт за информацията и документите.

5.6. Придобилият Удостоверение за професионално обучение по свое желание може да получи Европейско приложение.

5.7. Удостоверението за професионално обучение дава достъп до пазара на труда и достъп до включване в рамкова програма Е за продължаващо професионално обучение с придобиване на съответната степен на професионална квалификация.